

ЗМІНИ НАЗВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ЙОГО КЕРІВНИКИ

Назва закладу і посади керівника	Прізвище, ім'я, по батькові	Час на посаді
Полтавський учительський інститут, 07.1914-11.1919. Директор	Волнін Олександр Костянтинович	07.1914 – 09.1917
	Левитський Олекса Августинівич	09.1917 – 08.1919
	Ковалевський Петро Іванович	08.1919 – 11.1919
Полтавський український педагогічний інститут, 12.1919 -04.1921. Голова науково-учебної ради	Булдовський Олександр Теофілович	01. – 10.1920
	Ніколаєв Валентин Федорович	01. – 04.1921
Полтавський інститут народної освіти (ПНО), 04.1921-09.1930. Ректор	Щепотьєв Володимир Олександрович Фактично Мірза-Авакянц Наталя Юстівна	04.1921 – 03.1922
	Рибаков Іван Федотович	03.1922 – 10.1923
	Ходак Омелян Васильович	10.1923 – 11.1925
	Фарбер Матвій Харитонович	11.1925 – 09.1930
Інститут соціального виховання (ІСВ), 09.1930-09.1933. Директор	Жагар Карл Петрович	10.1930 – 10.1931
	Куліненко Родіон Петрович	10.1931 – 09.1933
Полтавський державний педагогічний інститут (ПДП), 09.1933-12.1946. Директор. Полтавський державний педагогічний інститут імені В.Г.Короленка, 28.12.1946 - 8.12.1999 Директор (1946-1958). Ректор (1958-1999)	Койнаш Петро Михайлович	10.1933 – 10.1934
	Дащенко Михайло Степанович	10.1934 – 04.1935
	Онісін Іван Максимович	04.1935 – 09.1937
	Івашина Гаврило Захарович (в.о.)	09.1937 – 03.1938
	Доценко Микола Васильович	04.1938 – 04.1940
	Асєєв Петро Миколайович	05.1940 – 09.1941
	Бойко Антон Гаврилович	09.1943 – 10.1944
	Редько Федір Андрійович	10.1944 – 08.1949
	Кирса Іван Якович	08.1949 – 08.1952
	Нененко Дмитро Степанович	09.1952 – 05.1953
	Каришин Андрій Потапович (тво)	05 – 11.1953
	Семиволос Михайло Васильович	11.1953 – 09.1971
	Зубань Олександр Карпович	09.1971 – 03.1975
Зязюн Іван Андрійович	03.1975 – 09.1990	
Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г.Короленка, 9.12.1999 – 24.11.2009. Ректор	Пашенко Володимир Олександрович	09.1990 – 07.2008
	Киридон Петро Васильович (в.о.)	07.2008 – 01.2009
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка, із 25.11.2009. Ректор	Степаненко Микола Іванович	01.2009 –

Примітка: У час німецької окупації Полтави навчальний процес в інституті не поновлювався.

Ректором (фактично – зберігачем майна, керівником ботанічного саду, обсерваторії тощо) з 09.1941 року по 09.1942 року був Л.П.Ткаченко, а з 09.1942 року по 09.1943 року – завідувач господарства інституту В. Є. Кизим.

(Укладач – Л.М. Булава)

**ПІДРОЗДІЛИ, У СКЛАДІ ЯКИХ ПРАЦЮВАЛИ ВИКЛАДАЧІ
ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН І КЕРІВНИКИ ЦИХ ПІДРОЗДІЛІВ**

(укладач: Л.М. Булава)

Назва факультету, відділу (декан, завідувач відділу)	Назва кафедри (керівник, завідувач кафедри). Особливості підготовки здобувачів освіти
Полтавський учительський інститут (09.1914 – 12.1919). Не мав поділу на факультети й кафедри.	Здійснював підготовку вчителів для вищих початкових шкіл (без поділу на спеціальності)
Історико-філологічний факультет полтавського товариства «Просвіта» (10.1918 – 04.1921). Перший фактичний керівник О.А.Левицький (10.1918-08.1919), Декани: Черноусов Є.О. (08.1918-08.1919); Рибаків І.Ф. (08.1919-04.1921)	Мав два відділи: історичний і словесний. Не мав поділу на кафедри. Працювали викладачі: місцеві, відряджені із Харкові, біженці з Росії.
Педагогічний інститут (12.1919 – 04.1921). Словесно-історичний відділ (О.Т. Бузинний)	Не мав поділу на кафедри. Статус місцевого вищого навчального закладу
Полтавський інститут народної освіти (15.04.1921 – 08.1930)	
Словесно-історичний факультет (04.1921 – 08.1922) з мовно-історичним та літературно-мистецьким відділами. Декан І.В. Лебединський	Поділ на кафедри був умовним: всесвітньої історії; історії України з методикою навчання; історії слов'ян і Росії. Історичним підвідділом опікувалися Н.Ю.Мірза-Авакянц та І.Ф.Рибаків
Факультет соціального виховання (09.1922 – 09.1928) (декани: Л.М.Степанов, 09.1922 – 02.1923; Р.В. Кутєпов, 02.1923 – 02.1923; з 1923 по 1928 О.Т. Бузинний)	1922/23 н.р.: у складі шкільного відділу факультету соціального виховання - гуманітарна секція. У 1924 р. - кафедра суспільствознавства, історії культури та історії літератури (зав.: Рибаків І.Ф). У 1924-1928 рр. спеціалізація розпочиналася тільки на III-му курсі. Один із трьох напрямів - суспільствознавчий (історія + філологія). Керівник циклової комісії - проф. Клепацький П.Г.
Факультет старшого концентру (09.1928-09.1930). Декани: О.Т. Бузинний (09.1928-09.1929); П.Х.Митрофанов (09.1929-09.1930)	Соціально-економічний відділ і соціально-економічна методична комісія (голова – проф. Клепацький П.Г.)
Інститут соціального виховання – заклад давав неповну вищу освіту (08.1930 - 08.1933)	
Шкільний факультет (09.1930-12.1932). Декани: економіст І.М. Ромер (1930-1932); філолог Ю.Ю.Циганенко (1932).	Історико-економічний відділ (зав.: П.М. Койнаш, І.Ф.Неверовський, М.А. Гнездилін). Із 14.01.1931 в його складі утворені <i>кафедри</i> : марксизму-ленінізму (завідувач М.А.Гнездилін); історії (завідувач П.М.Койнаш); економіки (завідувач І.М.Ромер)
Соціально-економічний факультет (12.1932-09.1933). Декан Ю.Ю. Циганенко	Історико-економічний відділ соціально-економічного факультету, який складався із кафедр: діамату; історії (зав. М.А.Курилко); економіки
Полтавський державний педагогічний інститут (з 09.1933)	
Факультет економічного, історичного та дошкільного відділів (09-12.1933), декан М.С. Дашенко. Факультет історичного та економічного відділів (12.1933-09.1934), декан М.А.Курилко	Історичний відділ. Завідувач кафедри історії М.А. Курилко. Економічний відділ. Завідувач кафедри економіки М.С.Дашенко
Історичний факультет (існував у 1934/1935 н.р.). Декан М.А.Курилко. З 09.1935 факультет розформовано, а студенти переведені до Харківського педінституту	Кафедра історії. Завідувачі, в.о. доцента: Касименко О.К.; Курилко М.А.; Стасюкайтис Й.І. Кафедра діамату: в.о. професора Хоменко Ю.О.

<p>У 1935-1946 рр. підготовка вчителів історії не велася. Існували загальноінститутські ідеологічні кафедри</p>	<p>Кафедра соціоекономічних дисциплін (09.1935-08.1939). Завідувач – Хоменко Ю.О. В.о. на час відсутності завідувача – доц. Данішев С.О.</p> <p>Кафедра марксизму-ленінізму (09.1939-09.1941) Т.в.о. зав. кафедри Мізеровський М.Я. (1939/1940 н.р.), зав. каф. Пантелєєв В.І. (1940/1941 н.р.)</p>
<p>Історичний факультет Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г.Короленка, 1946-1950 рр. Декани: Малич Марія Іванівна, 09.1946 –09.1948 Бабенко Сергій Павлович, 09.1948 – 09.1949 Мудраченко Петро Дементійович, 09.1949 – 09.1950 Годенко Петро Ілліч – в.о. з 11.1949 по 08.1950</p>	<p>Кафедри: Історії СРСР, створена 17.09.1945 (завідувачі доц., ректори-історики: Редько Ф.А.; Кирса І.Я.). - Загальної історії, 1946-47, 1948-49, 1950-51; загальної історії та географії, 1947-48 н.р.; історії та географії (1949-50). В.о. зав.кафедри, доцент Данішев С.О., 1946-51</p>
<p>Історико-філологічний факультет ПДП імені В.Г.Короленка, 1951-1966 рр. Декани: Чирко Іван Трохимович 10.1950 – 05.1959 Денисовець Павло Мусійович, 05.1959 – 03.1961 Євтушенко Василь Гаврилович, 03.1961 – 08.1964 Денисовець Павло Мусійович, 10.1964 – 10.1966</p>	<p>Історичний відділ. Кафедра загальної історії (Соколовський О.Х.). Кафедра історії СРСР (Д.С. Нененко, Г.І. Кулик) Кафедра історії (з 1956; Г.І. Кулик)</p>
<p>Історичний факультет ПДП, ПДПУ, ПНПУ, 1966-2018 рр. Декани: Денисовець Павло Мусійович, 10.1966-07.1971 Бойко Микола Корнійович, 07.1971 – 08.1974 Тригуб Петро Микитович, 08.1974 – 06.1976 Ніколенко Степан Васильович, 07.1976 – 04.1977 Побеленський Яків Аврамович, 05.1977 – 09.1978 Кадетов Сергій Микитович, 10.1978 – 02.1982 Пашенко Володимир Олександрович, 02.1982 – 02.1983 Колбін Володимир Григорович 02.1983 – 11.1984 Шебїтченко Антоніна Петрівна, 11.1984 –11.1989 Кравченко Петро Анатолійович, 12.1989 – 08.1997 Год Борис Васильович, 09.1997 – 02.2002 Кравченко Петро Анатолійович, 02.2002 –</p>	<p>Кафедри: У 1968 р. кафедра історії розділена на дві: - Загальної історії, 08.1968-1990; перейменована на Всесвітньої історії (доц. М.Й.Чупрун, 1968-1978; доц. Бака М.В., 1978-1997; проф. Лобурець В.Є., 1997-2000, доц. Год Б.В., з 2000 р.), перейменована на Всесвітньої історії та методики викладання історії, з 2006 (проф. Год Б.В.). - Кафедра історії СРСР, 1968-1975 рр.; у 1975-1990 рр. перейменована на історії СРСР і УРСР (проф. Лобурець В.Є., 1968-1974, проф. Денисовець П.М.,1974-1990). У 1990 р. розділена на дві: кафедру історії СРСР (проф. Лобурець В.Є.) і кафедру історії УРСР (доц. Єрмак О.П.). У 1991 р. перейменовані, відповідно, на історії східного слов'янства, 1991-93 (перейменована на історії України історичного ф-ту, 1993-97) і спеціальних історичних дисциплін та географії (1991-2000 доц. Єрмак О.П.); перетворена на географії та краєзнавства, 2000-2017 (проф. Булава Л.М., 2000-2015; доц. Шевчук С.М., 2015-16), з 05.2017 перейменована на географії та методики її навчання (доц. Вішнікіна Л.П., 2017-). - Історії України (загальноінститутська, перетворена з кафедри історії КПРС), 11.1991-04.1997 (доц. Киридон А.М., 03.1992-01.2002). - Історії України (об'єднана з 04.1997): доц. Киридон А.М.,1997-2002; проф. Пашенко В.О., 2002-2008; проф. Волошин Ю.В., 09.2008-12.2009, проф. Сітарчук Р.А., 05.2010-05.2015; проф. Бабенко Л.Л., з 06.2015). - Кафедра філософії діє у складі історичного факультету з 1992 р. (проф. Кравченко П.П., 1992-2015, доц. Головіна Н.І., 2015-). - Кафедра правознавства, створена з 09.2004 (доц. Лаврик Г.В.,2004-07; доц. Терела Г.В., 2007-08; доц. Жалій (Нагорна) Т.В., 2008-2014; доц. Пивоварська К.Б., 2014-2018).</p>

**ПІДРОЗДІЛИ (ФАКУЛЬТЕТИ, КАФЕДРИ), У СКЛАДІ ЯКИХ ПРАЦЮВАЛИ
ВИКЛАДАЧІ ГЕОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН УПРОДОВЖ 1914 – 2019 РОКІВ**

Назва факультету, інституту (декан, завідувач відділу)	Назва кафедри (керівник, завідувач кафедри)	Викладачі (роки роботи в закладі)
Полтавський учительський інститут (09.1914 – 12.1919)	Не мав поділу на факультетів й кафедри	Тарасов В.Н., 1914-1917 Булдовський О.Т., 1917-1930
Полтавський український педагогічний інститут (01.1920 – 04.1921)		
Природничий відділ (В.Ф. Ніколаєв)	Не мав поділу на кафедри	Булдовський О.Т., Дубняк К.В., Самбікін М.М.
Полтавський інститут народної освіти (04.1921 – 08.1930)		
Природничо-математичний ф-т 04.1921 – 09.1922 (В.Ф. Ніколаєв)	Секція природничо-географічна (В.Ф. Ніколаєв)	Булдовський О.Т. (1917 – 1930), Ніколаєв В.Ф. (1920 – 1923), Гавриленко М.І. (1920 – 1960), Самбікін М.М. (1920 – 1934), Дубняк К.В. (1920 – 1922), Лук'янович Б.Б. (1921 – 1924), Матвієнко-Гарнага Ф.Т. (1921 – 1923) Рибаков І.Ф. (1919 – 1924), Пархоменко В.О. (1924 – 1925), Ніколаєв М.Ф. (1924 – 1930), Колонтай О.М. (1925 – 1933), Педан І. С. (1928 – 1930).
Факультет соціального виховання 09.1922 – 09.1928 (О.Т.Бузинний, 1923-1929)	Природничо-математична предметна комісія (голова - В.С. Воропай) З 1926 р. агробіологічний відділ (проф. Булдовський О.Т.)	
Факультет старшого концентру, 09.1928 – 09.1930 (О.Т.Бузинний, П.Х.Митрофанов)	Агробіологічний відділ (проф. Самбікін М.М.). Соціо-економічний відділ (М.С.Дашенко)	
Інститут соціального виховання - заклад давав неповну вищу освіту (08.1930 - 08.1933)		
Шкільний факультет, (І.М. Ромер, 1930-32; Ю.Ю.Циганенко, 1932)	Агробіологічний відділ (керівники: Ф.Г. Білецький, 1930-1932, І.І.Мазепа, 1932)	Кафедри: землезнавства і сільського господарства (1930/1931), агрономічних наук (1931/1932), реконструкції сільського господарства (1932/1933). Незмінний завідувач - Ф.Г.Білецький. Викладачі географічних дисциплін: Самбікін М.М., Іллічевський О.О.. На кафедрі економіки – Колонтай О.М. (1930/31), Ткаченко Л.П. викладали економічну географію.
Агро-математичний ф-т 1932-1933 (Ю.Ф. Костенецький)	Агробіологічний відділ (І.І.Мазепа, 1932-1933)	
Полтавський державний педагогічний інститут (з 1946 р. – імені В.Г. Короленка), ПДПУ, ПНПУ		
Біологічний, хімічний та географічний відділи (декан І.І. Мазепа).	Географічний відділ (1933/1934 н.р.)	Кафедра біології (завідувач – проф. Самбікін М.М.), Викладачі: Гавриленко М.І., Соколов М.О. Кафедра економіки (Ткаченко Л.П. – викладач економічної географії)
Історичний факульт. (М.А.Курилко)	Кафедра історії (1934/1935 н.р.)	Ткаченко Л.П. – викладач економічної та історичної географії
Біохімічний ф-т (1934 - 1936) Природничий ф-т (1936 - 1941)	Кафедра біології (1935 –1937) Кафедра зоології (1937 – 1941)	Ткаченко Л.П. – викладач геології та фізичної географії в педагогічному й учительському інститутах
Декани: в 1934/35 н.р. – зоолог І.І.Мазепа, в 1935/36 – хімік М.М.Дашевський, 1936-1937 географ Л.П.Ткаченко; з 25.10.1937 по 28.02.1938 в.о. декана А.П.Каришин; з 1.03.1938 по 18.4.1939 – знову І.І.Мазепа; 19.4.–1.09.1939 хімік К.Я.Скарченко; з 1.09.1939 по 17.09.1941 р. – географ Л.П.Ткаченко.		
Німецька окупація Полтави (09.1941 – 09.1943). Заняття в інституті не проводилися.		
Учительський інститут (Гур'єв М.Ф.)	Кафедра загальної історії та географії. В.о. завідувача С.О.Данішев	Підготовка вчителів природознавства і географії 5-7 класів, (1946-1951). Викладачі географічних дисциплін: Прохорова Л.І., Нікітенко Н.І.
Природничий факультет: Геологія з основами палеонтології, зоогеографія, географія рослин (1943 – 2018 рр.)		
Історичний факультет (П.А.Кравченко, Б.В.Год)	Спеціальних історичних дисциплін та географії (Єрмак О.П.), 1990-2000	Викладачі географії: Гоженко Л.І., Кушнір Л.М., Кушнір Л.Л., Злобіна С.О., Булава Л.М, Машенко О.М., Бульба С.С., Вільховий Ю.В., Єрмаков В.В.
	Географії та краєзнавства, 2000-2017	Булава Л.М. (зав. 2000-2015), Шевчук С.М. (зав. 2015-2016), Вішнікіна Л.П. (зав. з 2017), Кушнір Л.М., Машенко О.М., Іщенко І.І., Іващенко Н.С., Шуканова А.А. (зав. з 2019), Федій О.А., Кубарева Л.Д., Швець О.С., Єрмаков В.В.
	Географії та методики її навчання, з 2017	

ШТАТИ КАФЕДР З КІНЦЯ 1970-Х РОКІВ

Штат кафедри загальної історії станом на 01.1978 р.:

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Бака Михайло Васильович. Доценти, к.і.н. Чупрун Микола Йосипович, Соколовський Олексій Хрисанфович, Побіленський Яків Аврамович, Авдєєва Маргарита Олександрівна. Асистенти: Мазуренко Лілія Логинівна, Воловик Віктор Степанович, Лахижа Микола Іванович.

Штат кафедри всесвітньої історії станом на 1994 р.:

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Бака Михайло Васильович. Доценти, кандидати історичних наук: Год Б.В., Авдєєва М.О., Лахижа М.І., Самойленко Н.І., Чупрун М.Й. (вибув 30.06.1994); старші викладачі: Мельников О.М., Воловик В.С., Бєседіна Н.В., асистенти: Рибачук В.О., Верезомська С.Ж.

Штат кафедри історії СРСР і УРСР станом на 01.1978 р.:

Зав. кафедри, д.і.н., професор Денисовець Павло Мусійович. Доценти, к.і.н. Самойленко Олександр Павлович, Рева Іван Микитович, Єрмак Олександр Петрович, Ревегук Віктор Якович. Асистент, к.і.н. Жук Віра Никанорівна. Старші викладачі: Ліхіна Людмила Степанівна, Стовбун Раїса Іванівна. Асистенти: Башкат Олександр Сидорович, Юренко Світлана Павлівна, Демиденко Тетяна Прокопівна, Новохатько Леонід Михайлович.

Кафедра історії східного слов'янства, 1991/1992 н.р.:

Зав. кафедри, д.і.н., професор Лобурець В.Є. (з 1990 р.). Доценти, к.і.н.: Самойленко О.П., Нестуля О.О., Войналович В.А., Ревегук В.Я., Цехмістро Н.Я. Старший викладач, к.і.н.: Діптан І.І.. Асистенти: Демиденко Т.П., Гавриш Р.Л., Лукомська (Куришко) Н.А., Тронько Т.В., Горошочок В.Я.

Кафедра історії України історичного факультету (перейменована з кафедри історії східного слов'янства).

У 1993-1995 рр. працювала в складі: зав. кафедри, д.і.н., професор Лобурець В.Є. (одночасно - проректор з наукової роботи).

Доценти, к.і.н.: Самойленко О.П., Ревегук В.Я., Цехмістро Н.Я., Діптан І.І., ст. викл. Демиденко Т.П. (к.і.н. з 12.1994).

Вибули у 1994 р. асистенти: Лукомська Н.А., Горошочок В.Я., Гавриш Р.Л. Прибули восени 1995 р.: доц. Нестуля О.О., асистент Тронько Т.В.

Кафедра історії КНР (загальноінститутська) станом на 1.01.1989:

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Собін Віктор Андрійович; доценти, кандидати історичних наук: Подсадна А.І., Траверсе О.О., Овсяницький А.О., Литвинець Т.Д.; старші викладачі, кандидати історичних наук: Радько П.Г., Войналович В.А.; старші викладачі: Романенко Н.І., Захлистун С.В., Бабенко Л.Л.; асистенти: Сорока М.О., Наливайко Т.В., Якубенко О.П. (У 1990 р. перейменована: кафедра політичної історії).

Кафедра політичної історії (1990-1991), перейменована в кафедру суспільно-політичних дисциплін (1991-1992 н.р.). Зав. кафедри, к.і.н., доц. Підсадна Антоніна Іванівна (з 1.03.1991); доценти, кандидати історичних наук: Собін В.А. і Христенко Л.А. (вибули), Гончаренко Н.І., Великолуг М.І., Литвинець Т.Д., Радько П.Г.; старші викладачі: Романенко Н.І., Утиралова А.М., Захлистун С.В., асистенти: Якубенко О.П., Бодак О.В., Чернишов А.В., Семергей О.Л. (з 1.08.1990), Тертичка В.В. (з 15.08.1992).

Кафедра історії України (загальноінститутська) в 1991/1992 н.р.:

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Киридон А.М. (з 10.03.1992), доценти, к.і.н. : Овсяницький А.О., Киридон П.В., старший викладач Бабенко Л.Л., асистенти: Іващенко С.Б., Бажан О.Г.

Із 1993 н.р. носила назву «Історії України та народознавства» і складалася в 1993-1995 рр.: зав. кафедри, к.і.н., доц. Киридон А.М.; доценти: Овсяницький А.О., Киридон П.В., Бабенко Л.Л., Лобач К.В. (з 11.1994); асистенти Іващенко С.Б., Бажан О.Г. (1992-1994), Волошин Ю.В. (1993-1994 р.), Назаренко Т.Г. (з 10.1994).

Прийняті на роботу з 08.1995 асистенти Сітарчук Р.А., Рубашова С.О., Бібіч Г.Ю.

Кафедра соціально-політичних дисциплін (склад у 1993-1995 рр.):

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Гончаренко Наталія Іванівна (з 5.05.1993, викладач політології); доценти: Підсадна А.І., Великолуг М.І., Литвинець Т.Д., Радько П.Г., Тертичка В.В. ст. викладачі: Романенко Н.І., Утиралова А.М., Захлистун С.В., асистенти Бодак О.В., Чернишов А.В., Семергей О.Л., Приходько С.М., Харченко Т.О., Бездітько Б.М.

Кафедра спеціальних історичних дисциплін і географії (штат у 1991-1995 рр.):

Зав. кафедри, к.і.н., доц. Єрмак О.П.; доценти-географи: Гоженко Л.І., Булава Л.М., старші викладачі – історики Гавриш П.Я. і Великолуг В.І. (до 1995 р.), географ Мащенко О.М., асистенти-географи Кушнір Л.Л., Кушнір Л.М., Злобіна С.О., Бульба С.С. Тільки у 1995-96 н.р. працювали асистенти Єрмаков В.В. і Пустовіт Т.П.

Кафедра географії та краєзнавства (станом на 1.09.2014):

Завідувач - професор кафедри, к.г.н., доц. Булава Л.М., доценти штатні: Мащенко О.М., Кушнір Л.М., Вішнікіна Л.П., Шуканова А.А., Федій О.А., Єрмаков В.В., доц. (сум.) Шевчук С.М., ст. викладач (сум.) Япринець Т.С.

Кафедра географії та методики її навчання (станом на 9.04.2019):

Зав. кафедри, к.п.н., доц. Шуканова А.А., д.п.н. Вішнікіна Л.П., доценти штатні: Булава Л.М., Мащенко О.М., Федій О.А., Єрмаков В.В., д.г.н., доц. (за сум.) Шевчук С.М., д.г.н., проф. (за сум.) Шуканов П.В., доц. (за сум.) Япринець Т.С., доц. (за сум.) Смирнова В.Г.

(Укладач: Л.М. Булава)

Друга «дворянська» гімназія, її коридор і один із кабінетів (1910-ті роки).
Фото до додатку 5

БУДИНОК СУЧАСНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ІСТОРІЇ ТА ГЕОГРАФІЇ

Вулиця Остроградського – одна із найменших у Полтаві (150 м), і включає лише три корпуси ПНПУ імені В.Г. Короленка. Таку назву вулиця отримала в 1951 році. З 1908 по 1951 рік цю назву мала сучасна вулиця В.Чорновола (в 1951-2015 рр. носила ім'я В.Куйбишева). Але керівництво інституту і Полтави прийшли до висновку, що краще б таку назву мати вулиці, де розташований педінститут.

Після того, як у 1927 році корпус №1 було передано Полтавському інституту народної освіти, вулиця стала називатися Інститутською (1928-1951).

До 1928 року це був Другий Кірочний провулок. І кількість номерів будинків у його складі була набагато більшою: тут розміщувалися службові й приватні будинки.

Будівля за кресленнями, затвердженими в 1902 році, досить швидко зведена із жовтої цегли, що завозилася з Київщини, й освячена 7 вересня 1903 року. З 1905 по 1918 рік тут існував Пансіон-притулок для хлопчиків із бідних дворянських родин. Фінансувався із державної казни, внесків полтавського дворянства та інших пожертв, які збирала Опікунська рада. Крім вихованців на повному пансіоні, були й напів-пансіонери (з оплатою за повне чи часткове харчування), та своєкошті (з оплатою послуг, у т.ч. за навчання).

У серпні 1907 року перший поверх був відданий під Другу (т.зв. «дворянську») чоловічу гімназію. Спочатку її статус був близьким до прогімназії (випускники могли вступати до 5-го а пізніше 6-го класу Першої гімназії). В той же час добудована Сергієвська церква (після перебудови, тепер це – «Малий актовий зал»), а також спортивний зал – чи не найкращий у Полтаві (розібраний у 1970-х рр.; на його місці зараз – ідальня). Будинок вже при побудові мав парове опалення (котельня розташовувалася у дворі).

З грудня 1919 року тут розташовувався радянський військовий шпиталь, потім - губерньська партійно-радянська школа. І хоч у 1923 році будинок мали б передати Інституту народної освіти, ця установа ще 4 роки не виселялася з нього (аж до осені 1927 року, коли їм був переданий будинок колишньої жіночої гімназії на вул. Остроградського, 3 (зруйнований у 1943 р.; на його місці в 1954 р. зведена школа-гімназія №6). Отже, корпус став інститутським з 1927/1928 н.р.

На початку німецько-радянської війни (06-09.1941) корпус було передано для потреб червоної армії. В час німецької окупації Полтави (09.1941-09.1943) тут розміщувалися штабні установи, госпіталь. 1.06.1941 р. в ньому побував А.Гітлер. Перед відступом окупанти спалили будинок. З 1943 до 1955 р. частково використовувалися тільки його підвальні приміщення.

Тільки у 1952 році архітектор П.П.Черняховець та інженер В.Я.Маценко розробили проект відбудови корпусу. Відбудовні роботи здійснювалися в 1953 – 1955-х роках. Для їх виконання на допомогу професійним будівельникам сформували студентські бригади. Ректор М. В. Семиволос звернувся до партійних, радянських та господарських установ з проханням посилити забезпечення будівництва матеріалами, відповідною технікою, фінансовими ресурсами. З початку 1955/1956 навчального року заняття проходили вже у відбудованому навчальному корпусі, причому на стаціонарі в одну зміну. Тут розташовувалися історико-філологічний і фізико-математичний факультети. Отже, підготовка учителів історії розпочалася за адресою вул. Остроградського №2 в 1955 р. (географії – в 1989 р.).

Після здачі в 1977 році корпусу №2 аудиторний фонд факультету значно зріс. Зараз факультетові історії та географії тут належать 13 навчальних та 5 допоміжних аудиторій.

Фото будівлі в 1910-х, початку 1960-х і 2000-х років див. на форзаці.

* Чертеж дворянского пансион-приюта в городе Полтаве, 1902. Техническо-строительный комитет МВД (Российский государственный исторический архив. - Ф. 1293, оп. 167, Полтавская губ., д. 92).

(Укладач: Л.М. Булава)

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК БІОГРАФІЧНИХ НАРИСІВ І ДОВІДОК

- АВДЄЄВА Маргарита Олександрівна – 123
АРТЕМЕНКО Віктор Миколайович – 157
АСЄЄВ Петро Миколайович – 98
БАБЕНКО Людмила Леонідівна – 173
БАБЕНКО Сергій Павлович – 102
БАЖАН Олег Григорович – 170
БАКА Михайло Васильович – 123
БАЛАКІРСЬКА Раїса Семенівна – 237
БАШКАТ Олександр Сидорович – 158
БЕЗДІТЬКО Борис Миколайович – 251
БЕСЄДІНА Наталія Василівна – 130
БІБІЧ Ганна Юріївна – 171
БІЛЕЦЬКИЙ Федір Григорович – 208
БІЛИЙ Петро Хомич – 184
БЛОХА Ярослав Євгенійович – 237
БОГДАНОВИЧ Тетяна Олександрівна – 117
БОЙКО Антон Гаврилович – 98
БОЙКО Микола Корнійович – 106
БОНДАРЕВСЬКА Ірина Андріївна – 238
БОРОДЕНКО Олена Анатоліївна – 176
БУЗИННИЙ Олександр Тихонович – 89
БУЛАВА Леонід Миколайович – 219
БУЛДОВСЬКИЙ Олександр Теофілович – 204
БУЛЬБА Степан Степанович – 216
ВАКУЛІНА Вікторія Миколаївна – 239
ВАРАВА Анатолій Якович – 239
ВАСИЛЬЄВА Олександра Миколаївна – 118
ВЕЛИКОЛУГ Володимир Іванович – 169
ВЕРЕЗОМСЬКА Світлана Жоржівна – 125
ВІЛЬХОВИЙ Юрій Віталійович – 130
ВІШНІКІНА Любов Петрівна – 218
ВОЙНАЛОВИЧ Віктор Анатолійович – 163
ВОЛГІНА Ольга Яківна – 143
ВОЛНІН Олександр Костянтинівич – 85
ВОЛОВИК Віктор Степанович – 124
ВОЛОШИН Юрій Володимирович – 174
ГАВРИЛЕНКО Микола Іванович – 206
ГАВРИШ Петро Якимович – 176
ГАВРИШ Римма Леонідівна – 168
ГОД Борис Васильович – 111
ГОД Наталія Володимирівна – 131
ГОДЕНКО Петро Ілліч – 146
ГОЖЕНКО Людмила Іванівна – 214
ГОЛОВІНА Наталя Ігорівна – 239
ГОЛОВКО Борис Михайлович – 240
ГОРОШОЧОК Віктор Якович – 166
ГРУШЕВСЬКИЙ Сергій Григорович – 136
ГУРА Олексій Анатолійович – 177
ГУРІН Олексій Овсійович – 189
ДАНШЕВ Степан Остапович – 142
ДАЩЕНКО Михайло Степанович – 96
ДЕМИДЕНКО Тетяна Прокопівна – 160
ДЕНИСОВЕЦЬ Павло Мусійович – 104
ДИШЛЕВИЙ Павло Сазонович – 152
ДІПТАН Ірина Іванівна – 178
ДМИТРЕНКО Віта Іванівна – 193
ДМИТРЕНКО Віталій Анатолійович – 192
ДОЦЕНКО Микола Васильович – 97
ДУБНЯК Кость Володимирович – 209
ДУЧИНСЬКИЙ Антонін Філаретович – 134
ЄВТУШЕНКО Василь Гаврилович – 105
ЄРМАК Олександр Петрович – 155
ЄРМАКОВ В'ячеслав Володимирович – 222
ЖАГАР Карл Петрович – 92
ЖАЛІЙ Тамара Віталіївна – 251
ЖУК Віра Никанорівна – 161
ЗЛОБІНА Світлана Олександрівна – 215
ЗУБАНЬ Олександр Карпович – 105
ЗЯЗЮН Іван Андрійович – 240
ІВАЩЕНКО Надія Семенівна – 217
ІВАЩЕНКО Сергій Борисович – 168
ІЛЛІЧЕВСЬКИЙ Олімпій Олександрович – 208
ІЩЕНКО Ігор Іванович – 216
КАГАН Софія Хрисанфівна – 120
КАГАРОВ Євген Георгійович – 116
КАДЕТОВ Сергій Микитович – 108
КАПУСТЯН Ганна Тимофіївна – 164
КАСИМЕНКО Олександр Карпович – 141
КИРИДОН Алла Миколаївна – 167
КИРИДОН Петро Васильович – 175
КИРСА Іван Якович – 100
КЛЕПАТСЬКИЙ Павло Григорович – 138
КОВАЛЕНКО Оксана Валентинівна – 178
КОЙНАШ Петро Михайлович – 95
КОЛБІН Володимир Григорович – 109
КОЛОДКО Лідія Василівна – 157
КОЛОНТАЙ Олексій Мартинович – 206
КОСТЕНКО Василь Семенович – 184
КРАВЧЕНКО Петро Анатолійович – 112
КРОТЮК Світлана Федорівна – 128

КУБАРЄВА Любов Дмитрівна – 217	НЕСТУЛЯ Людмила Анатоліївна – 166
КУКАРКІН Василь Васильович – 140	НЕСТУЛЯ Олексій Олексійович – 162
КУЛІНЕНКО Родіон Петрович – 93	НІКІТЕНКО Наталія Іванівна – 213
КУЛИК Григорій Іванович – 147	НІКОЛАСВ Валентин Федорович – 204
КУЛИКОВА Тамара Віталіївна – 170	НІКОЛАСВ Микола Федорович – 205
КУЛЬЧІЙ Олег Олександрович – 252	НІКОЛАСНКО Олександр Феодосійович – 243
КУРИЛКО Мойсей Антонович – 96	НІКОЛЕНКО Степан Васильович – 107
КУТЕПОВ Родіон Васильович – 90	НОВОХАТЬКО Леонід Михайлович – 162
КУЦЕПАЛІ Світлана Вікторівна – 242	НОЧОВНИЙ Юрій Володимирович – 254
КУШНІР Леонід Леонідович – 215	ОВСЯНИЦЬКИЙ Анатолій Авксентійович – 156
КУШНІР Людмила Миколаївна – 215	ОЛІЙНИК Леонід Васильович – 148
КУШНІРЧУК Кіндрат Іванович – 144	ОНІСІН Іван Максимович – 97
ЛАВРИК Галина Володимирівна – 253	ОРЛОВ Владлен Миколайович – 181
ЛАВРІНЕНКО Олександр Андрійович – 191	П'ЯНКОВ Олексій Петрович – 143
ЛАХАЧ Тамара Олександрівна – 179	ПАРХОМЕНКО Володимир Олександрович – 137
ЛАХИЖА Микола Іванович – 125	ПАЩЕНКО Володимир Олександрович – 110
ЛАХНО Олександр Петрович – 131	ПЕДАН Ілько Сергійович – 207
ЛЕБЕДИНСЬКИЙ Іван Васильович – 89	ПЕТРЕНКО Ірина Миколаївна – 181
ЛЕВЕНЕЦЬ Юрій Анатолійович – 185	ПИВОВАРСЬКА Каріна Борисівна – 255
ЛЕВИТСЬКИЙ Олекса Августинович – 86	ПОДЛЕСНИЙ Микола Павлович – 122
ЛЕВЧЕНКО Юрій Миколайович – 129	ПОБЕЛЕНСЬКИЙ Яків Аврамович – 108
ЛИСОГОРСЬКИЙ Федір Васильович – 115	ПОЛЯКОВ Олексій Юрійович – 125
ЛИТВИНЕЦЬ Тетяна Дмитрівна – 190	ПОНОМАРЬОВ Юрій Юрійович – 243
ЛІПАТНІКОВА Галина Іванівна – 121	ПОПИК Іван Микитович – 183
ЛІХІНА Людмила Степанівна – 146	ПОТАПОВ Олексій Миколайович – 255
ЛОБАЧ Катерина Василівна – 253	ПРОХОРОВА Лідія Іванівна – 213
ЛОБУРЕЦЬ Василь Єгорович – 150	ПУСТОВІТ Тарас Павлович – 172
ЛУГОВИЙ Роман Сергійович – 182	ПУШМІН Едуард Андріанович – 255
ЛУКОМСЬКА Наталія Анатоліївна – 169	РАДЬКО Петро Григорович – 188
ЛУК'ЯНЕНКО Олександр Вікторович – 194	РЕВА Іван Микитович – 154
МАЗУРЕНКО Лідія Логінівна – 120	РЕВЕГУК Віктор Якович – 158
МАЙБОРОДА Раїса Віталіївна – 126	РЕДЬКО Федір Андрійович – 99
МАЛИЧ Марія Іванівна – 102	РИБАКОВ Іван Федотович – 87
МАСОЛ Світлана Леонідівна – 129	РИБАЧУК Віктор Олексійович – 132
МАТВІЄНКО-ГАРНАГА Федір Трохимович – 211	РОМЕР Іван Миколайович – 94
МАЩЕНКО Ольга Миколаївна – 221	РУБАШОВА Світлана Володимирівна – 171
МЕДВЕДСЬКА Лідія Олексіївна – 149	САВИЦЬКИЙ Леонід Юрійович – 243
МЕЛЬНИКОВ Олександр Максимович – 126	САКАЛО Олександр Євгенійович – 194
МИТРОФАНОВ Павло Христофорович – 92	САМБІКІН Михайло Митрофанович – 210
МІРЗА-АВАКЯНЦЬ Наталія Юстівна – 133	САМОЙЛЕНКО Наталія Іванівна – 127
МОКЛЯК Людмила Миколаївна – 172	САМОЙЛЕНКО Олександр Павлович – 155
МОРОЗЕНКО-КОВБАСА Антон Фролович – 118	СЕМІВОЛОС Михайло Васильович – 101
МОСКАЛЕНКО Сергій Миколайович – 242	СЕРДЮК Ігор Олександрович – 179
МУДРАЧЕНКО Петро Дементійович – 103	СПІНА Олена Дмитрівна – 244
НАГОРНИЙ Віталій Віталійович – 254	СІТАРЧУК Роман Анатолійович – 174
НЕНЕНКО Дмитро Степанович – 101	СЛОБОДЯНЮК Дмитро Іванович – 244
НЕПОКУПНА Тетяна Андріївна – 192	СЛЮСАРЕНКО Іван Григорович – 244

СМИРНОВА Віра Геннадіївна – 223	ХОДАК Омелян Васильович – 113
СОБІН Віктор Андрійович – 190	ЦЕБРІЙ Ірина Василівна – 130
СОКОЛОВ Михайло Олександрович – 209	ЦЕХМІСТРО Ніна Яківна – 128
СОКОЛОВСЬКИЙ Олексій Хрисанфович – 119	ЦИГАНЕНКО Юрій Юхимович – 95
СТАВНЮК Віктор Володимирович – 127	ЧАЛЕНКО Іван Якович – 246
СТЕПАНЕНКО Сергій Володимирович – 193	ЧЕРЕВАНЬ Антон Самойлович – 151
СТЕПАНОВ Дмитро Васильович – 245	ЧЕРНОУСОВ Євген Олександрович – 86
СТЕПАНОВ Леонід Миколайович – 90	ЧИРКО Іван Трохимович – 103
СТОВБУН Раїса Іванівна – 160	ЧУЙКО Віктор Самойлович – 257
СТРІЛЕЦЬ Василь Васильович – 186	ЧУПРУН Микола Йосипович – 122
ТАРАН Яків Іванович – 245	ШАПОВАЛ Лариса Іванівна – 180
ТАРАСОВ Василь Никифорович – 114	ШВЕЦЬ Леонід Миколайович – 132
ТЕРЕЛА Галина Василівна – 256	ШВЕЦЬ Ольга Сергіївна – 217
ТЕРТИЧКА Валерій Володимирович – 185	ШЕБІТЧЕНКО Антоніна Петрівна – 110
ТИМЧЕНКО Сергій Михайлович – 165	ШЕБІТЧЕНКО Павло Іванович – 183
ТКАЧЕНКО Леонід Пилипович – 211	ШЕВЧУК Сергій Миколайович – 218
ТРАВЕРСЕ Олег Олександрович – 187	ШТЕПА Олексій Олександрович – 257
ТРИГУБ Петро Микитович – 106	ШУКАНОВ Павло Васильович – 222
ТРОНЬКО Тетяна Володимирівна – 132	ШУКАНОВА Анжела Анатоліївна – 221
УСАНОВА Людмила Анатоліївна – 245	ЩЕПОТЬЄВ Володимир Олександрович – 88
ФАРБЕР Матвій Харитонович – 91	ЩЕРБАКІВСЬКИЙ Вадим Михайлович – 135
ФЕДІЙ Олександр Анатолійович – 220	ЮРЕНКО Світлана Павлівна – 159
ХАРЧЕНКО Тетяна Олексіївна – 256	ЯПРИНЕЦЬ Тетяна Сергіївна – 222
ХВИЛЬ Макар Миколайович – 152	ЯРОШЕНКО Михайло Макарович – 149

ВИКЛАДАЧІ Й ІНШІ ОСОБИ, ПРО ЯКИХ Є ЗГАДКИ В КНИЗІ

БАГАЛІЙ Дмитро Іванович – 14	МАКАРЕНКО Антон Семенович – 8-9, 85
БАРВІНСЬКИЙ Віктор Олександрович – 14	МИРНИЙ Віктор Петрович – 33
БОЙКО Григорій Дмитрович – 227	НАРІЖНИЙ Симон Петрович – 12-13
ВАЩЕНКО Григорій Григорович – 12,16,21	НЕВЕРОВСЬКИЙ Іван Фаустович – 24-25
ВЕРЕТЕННИКОВ Василь Іванович – 14	ПАНТЕЛЕЄВ Володимир Іванович – 28
ВЕРХОВИНЕЦЬ Василь Миколайович – 11,13,20	ПОШИВАЙЛО Федір Іванович – 8-9, 23
ГАВРИЛІВ Мирослав Степанович – 19	РЕДЬКО Микола Павлович – 30, 226
ГАРДАШНІК Галина Павлівна – 25	САГАРДА Микола Іванович – 14
ГРИНЕВИЧ Костянтин Едуардович – 14	САПЄГІН Сергій Васильович – 73
ДЕСЕНКО Лев Іванович – 25	СМОЛЯР Наталія Олексіївна – 199, 202
ЗАКАЛЮЖНИЙ Віктор Маркович – 202	СТАСЮКАЙТІС Йосип Іванович – 27
ЙОГАНСЕН Майк Гервасійович – 14	СУМСЬКИЙ Лука Несторович – 27
ІВАШИНА Гаврило Захарович – 28	СУМЦОВ Микола Федорович – 14
КОВАЛЕВСЬКИЙ Петро Іванович – 10	ТАРАНУШЕНКО Стефан Андрійович – 14
КОЖЕВНИК Яким Юхимович – 19	УСІЧЕНКО Микола Григорович – 33
КУЛЬБАКІН Степан Михайлович – 14	ХОМЕНКО Юхим Олексійович – 27, 226
ЛИПНИЦЬКИЙ Анатолій Володимирович – 202	ЦАРИЦИН Олексій Михайлович – 25, 226
ЛИХМАН Максим Сергійович – 199	ШАПОВАЛ Юрій Михайлович – 247
ЛОГВИН Михайло Михайлович – 202	ШМІТ Федір Іванович – 14
ЛОЗОВСЬКИЙ Борис Йосипович – 30, 226	ШТИЦЬКИЙ Захар Сидорович – 29
ЛУК'ЯНЕВИЧ Борис Борисович – 201	

АВТОРИ СПОГАДІВ

БІЛОУСЬКО Олександр Андрійович – 266
БЛОХА Ярослав Євгенович – 292
БУЛАВА Леонід Миколайович – 283
ВОЙНАЛОВИЧ Віктор Анатолійович – 276
ГРИГОР'ЄВ Віталій Миколайович – 293
ДЕМИДЕНКО Вадим Олександрович – 263
ДЕМИДЕНКО Тетяна Прокопівна – 263
ЗЕЛЮК Віталій Володимирович – 280
КАПУСТЯН Ганна Тимофіївна – 270
ЛАХИЖА Микола Іванович – 273
МАРІЙКО Світлана Володимирівна – 291
МІШИН Анатолій Вікторович – 285
ПЕТРЕНКО Ірина Миколаївна – 287
РЕВЕГУК Віктор Якович – 259
РУДЕНКО Ігор Михайлович – 289
ФІСУН Едуард Геннадійович – 281
ХРИСТЕНКО Олександр Борисович – 277
ЯКИМЕНКО Микола Андрійович – 261
ЯПРИНЕЦЬ Тетяна Сергіївна – 290

**УКЛАДАЧІ БІОГРАФІЧНИХ НАРИСІВ
і ДОВІДОК (кількість)**

Бабенко Л.Л. – 15	Кучеренко М.О. – 2
Басенко Р.О. – 3	Лахач Т.О. – 1
Бездітько Б.М. – 2	Лахно О.П. – 3
Бесєдіна Н.В. – 2	Лиман С.І. – 1
Блоха Я.Є. – 5	Лобач К.В. – 2
Бороденко О.А. – 1	Луговой Р.С. – 1
Булава Л.М. – 115	Лук'яненко О.В. – 2
Булава О.Ю. – 2	Мащенко О.М. – 12
Вакуліна В.М. – 2	Нагорний В.В. – 2
Вергунов В.А. – 1	Непокупна Т.А. – 2
Вільховий Ю.В. – 2	Петренко І.М. – 2
Вішнікіна Л.П. – 2	Пивоварська К.Б. – 2
Волошин Ю.В. – 2	Пустовіт Т.П. – 2
Гавриш П.Я. – 3	Радько Г.П. – 1
Год Б.В. – 6	Рибачук В.О. – 1
Год Н.В. – 4	Самойленко О.Г. – 2
Головіна Н.І. – 5	Сігарчук Р.А. – 2
Григор'єв В.М. – 1	Ставнюк В.В. – 1
Гуга О. – 1	Сушко В.С. – 9
Гура О.А. – 6	Траверсе Т.М. – 1
Демиденко Т.П. – 2	Тронько Т.В. – 3
Діптан І.І. – 3	Усанова Л.А. – 1
Дмитренко В.А. – 1	Федій О.А. – 1
Єрмак О.П. – 2	Цебрій І.В. – 1
Єрмаков В.В. – 2	Шаповал Л.І. – 5
Жалій Т.В. – 2	Швець Л.М. – 2
Казаров С.С. – 1	Шевчук В.В. – 4
Капустян Г.Т. – 1	Шевчук С.М. – 9
Киридон П.В. – 3	Штепа О.О. – 1
Коваленко О.В. – 3	Шуканова А.А. – 3
Кравченко П.А. – 9	Яковенко Л.І. – 2
Кузнецов В.О. – 1	Япринець Т.С. – 1